

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет геолого-географічний
Кафедра фізичної географії, природокористування і геоінформаційних
технологій

Силабус курсу

Природно – ресурсний потенціал Чорного та Азовського морів

Обсяг	Загальна кількість: кредитів - 4; годин – 120.
Семестр, рік навчання	VIII/4 д/в; 9/5 з/в.
Дні, час, місце	за розкладом занять
Викладач (-і)	Стоян Олександр Олександрович; кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії, природокористування і геоінформаційних технологій
Контактний телефон	+380677279321
Е-mail	stoyan5691@gmail.com
Робоче місце	кафедра фізичної географії, природокористування і геоінформаційних технологій
Консультації	очні консультації: пн., ср., з 13.00-16.00 Онлайн- консультації: Ідентифікатор конференції: 992 431 2960 Код доступу: 5qhniA

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися наступним чином:

е-mail: stoyan5691@gmail.com

телефон: +380677279321

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Пререквізити і постреквізити курсу: лекційний курс та практичні заняття з курсу «Природно – ресурсний потенціал Чорного та Азовського морів» викладається після засвоєння студентами наступних дисциплін «Землезнавство», «Геологія з основами геоморфології», «Основи гідрології та менеджмент водних ресурсів», «Ландшафтознавство з основами ландшафтного планування», «Фізична географія материків та океанів», «Основи топографії та картографії».

Мета курсу - вивчення закономірностей походження і територіальне розповсюдження основних компонентів природної системи та рекреаційного потенціалу Чорного та Азовського морів.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення студентів-географів з походженням, сучасним розвитком та історією вивчення даних морів;
- вивчення основних фізико-географічних компонентів;
- аналізу природнього та рекреаційного потенціалу.

Очікувані результати. Здобувач повинен:

знати: закономірності розповсюдження фізико-географічних факторів та природно – рекреаційного потенціалу Чорного та Азовського морів.

вміти: використовувати географічні знання для раціонального природокористування та виробництва географічних прогнозів розвитку природи морів України.

ОПИС КУРСУ

Курс буде викладений у формі лекцій (36 год.) практичних (24 год.) організації самостійної роботи студентів (60 год.) на денному відділенні та лекцій (18 год.), практичних занять (8 год.), самостійної роботи студентів (94 год.) на заочному відділенні.

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається і на самостійне вивчення предмета здобувачами вищої освіти під час семестру. При викладанні дисципліни використовуються методи навчання: словесні – лекції; пояснювально-ілюстративні; застосування картографічних матеріалів, ілюстрацій, презентації. Практичні та лабораторні роботи, постановка і розв'язання прикладних завдань передбачених курсом. Методи дистанційного навчання – викладання дисципліни на відстані від викладача за допомогою інформаційних технологій (Zoom, інструментів Google). Інноваційні методи навчання – компетентнісний. Заняття на основі інформаційно комунікаційних технологій.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика Чорного моря

Тема 1. Загальна характеристика Чорного моря.

Тема 2. Походження та палеогеографічна історія Чорного моря.

Тема 3. Геологічна будова та донні відклади у Чорному морі.

Тема 4. Берегова зона моря та її практичне значення.

Тема 5. Кліматична характеристика Чорного моря.

Тема 6. Гідрологічний режим Чорного моря.

Змістовий модуль 2. Природні особливості Азовського моря

Тема 7. Загальна характеристика природи Азовського моря.

Тема 8. Формування та характеристика дна Азовського моря.

Тема 9. Берегова зона моря та її практичне значення.

Тема 10. Гідрологічний режим Азовського моря.

Тема 11. Кліматична характеристика Азовського моря.

Змістовий модуль 3. Сучасний стан та потенціал морів України.

Тема 12. Природні ресурси Чорного моря: мінеральні, їстівні, рекреаційні та ін.

Тема 13. Стан Чорного моря в умовах сучасних змін клімату та активізації антропогенного фактору.

Тема 14. Природні та рекреаційні ресурси Азовського моря.

Тема 15. Сучасний стан Азовського моря.

Перелік рекомендованої літератури

1. Гідрометеорологічні умови морів України. Том 2: Чорне море / Ільїн Ю. П., Репетін Л. Н., Белокопитов В. М., Горячкін Ю. М., Дьяков М. М., Кубряков А. О., Станичний С. В.; МНС і НАН України, Морське відділення Українського науково-дослідного гідрометеорологічного інституту. - Севастополь, 2012.- 421 с.
2. *Стоян О.О., Муркалов О.Б. Методичні вказівки з фізичної географії морів України (Чорне море). «Гельветика», м. Одеса 2022. 70 с.*
3. *Шуйский Ю.Д., Выхованец Г.В. Природа Причерноморских лиманов. - Одесса: Астропринт, 2011. - 276 с*
4. Oceanography of the Black Sea / Ivanov V. A., Belokopytov V. N.; NAS of Ukraine, Marine Hydrophysical Institute.– Sevastopol, 2011.– P. 209.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання проводиться за 100 бальною системою. Дисципліна «**Природно – ресурсний потенціал Чорного та Азовського морів**» оцінюється за 100-бальною шкалою. Розподіл балів, які отримують здобувачі представлений у таблиці.

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Лабораторні роботи	Підсумковий контроль (іспит)	Сума
T1 – T6	T7 – T11	T12 – T15			
100	100	100	100	100	100

T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів.

Поточний контроль - усний контроль (опитування, бесіда, доповідь); письмовий контроль (контрольна робота, доповідь/презентація); практичний

контроль (в ході виконання практичних робіт). У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожний змістовий модуль.

Періодичний контроль - контроль теоретичного матеріалу за заліковими модулями у вигляді письмової модульної контрольної роботи та виконання практичних робіт в межах змістового модуля.

Підсумковий контроль за дисципліною – іспит в письмовій, або усній формі. Залікову оцінку отримує здобувач, який виконав усі обов'язкові види робіт (контрольні та практичні роботи, СР) (Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання ЗВО ОНУ імені І. І. Мечникова). Відповідь під час іспиту також оцінюється за 100-бальною шкалою. Фінальна оцінка з навчальної дисципліни це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль та підсумковий контроль.

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для іспиту (60), допускається написання реферату за темами лекційних, практичних занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка, або перескладання модульного контролю, за який отримана незадовільна оцінка.

Самостійна робота складається з самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота студентів (СРС) контролюється у контрольних робіт, звітів і конспектів. Питання з тем, які виділені на самостійне вивчення, включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичного самостійного виконання.

Додаткові (бонусні) бали здобувач може отримати при відвідуванні всіх занять виконанні та захисті всіх передбачених програмою завдань, або розробці і публічній доповіді обраної теми курсу, яка не включена до переліку основних питань (10 балів).

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайтів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливості максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі навчання.

Політика щодо відвідування та запізень. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання за яку нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівником курсу. Запізнення без попередження або поважної причини (проблеми із транспортом, несподівані нещасні випадки, проблеми особистого характеру) неприпустимі.

Мобільні пристрої: під час занять тільки з дозволу викладача допускається використання мобільних додатків, Internet-мережі, електронних девайсів.

Поведінка в аудиторії: активна участь, поважне ставлення до всіх учасників освітнього процесу, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення мобільних пристроїв.